

Rotenonbehandling av smitteregion Rauma

Roar Sandodden - Veterinærinstituttet

Veterinærinstituttet
Norwegian Veterinary Institute

Hvorfor behandle?

- Avlivning av all fisk ble ansett som en akseptabel løsning!
- Resultatet ikke gitt. Tøff men korrekt avgjørelse av forvaltningen.
- Ansvaret for å planlegge og gjennomføre behandlingene gitt til Veterinærinstituttet

Foto: Jannicke W-Nielsen

Foto: Jannicke W-Nielsen

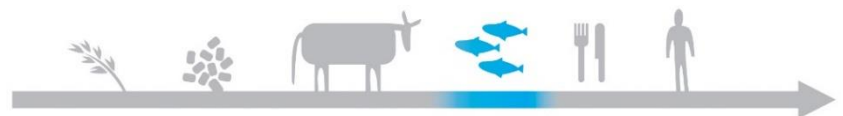
Raumaregionen

- Konklusjonene etter mislykket behandling i 1993 var at Rauma var vanskelig å behandle...
- Økt kunnskap om vassdraget og forbedringer på metodesiden de siste 20 år → sannsynlig at *G. salaris* kan fjernes fra regionen

Suksess

- Bekjempelsen av gyro, og gjenoppbyggingen av rammede villaksstammer er en suksesshistorie.
- En av de største seirene for norsk miljøforvaltning og miljøvern er innen rekkevidde.
- Bekjempelsesaksjonene har vært store og komplekse.
- Arbeidet har satt store krav til presisjon og nøyaktighet.
- Ny metodikk innført i 2003 og 2004. Ingen mislykkede behandlinger etter dette.

Rotenon – bedre enn sitt rykte!

- Tar livet av mange bunndyr og insekter som puster med gjeller.
- Miljøundersøkelser før og etter bruk en forutsetning.
- Kun midlertidige effekter. Ingen langtidseffekter, flere arter upåvirket .
- Brukes også til å bekjempe introduserte fiskearter
- Bildet av rotenon som en totalutslettende gift er feil!

Veterinærinstituttet sine roller

- Faglige innspill til Fylkesmannens søknad om utslippstillatelse
- Behandlingsplan – kart og punktbeskrivelser
- Behandlingsstrategi
- Behandlingsutstyr
- Reetablering og gjenoppbygging av fiskebestander
- Overvåkning av smittestatus

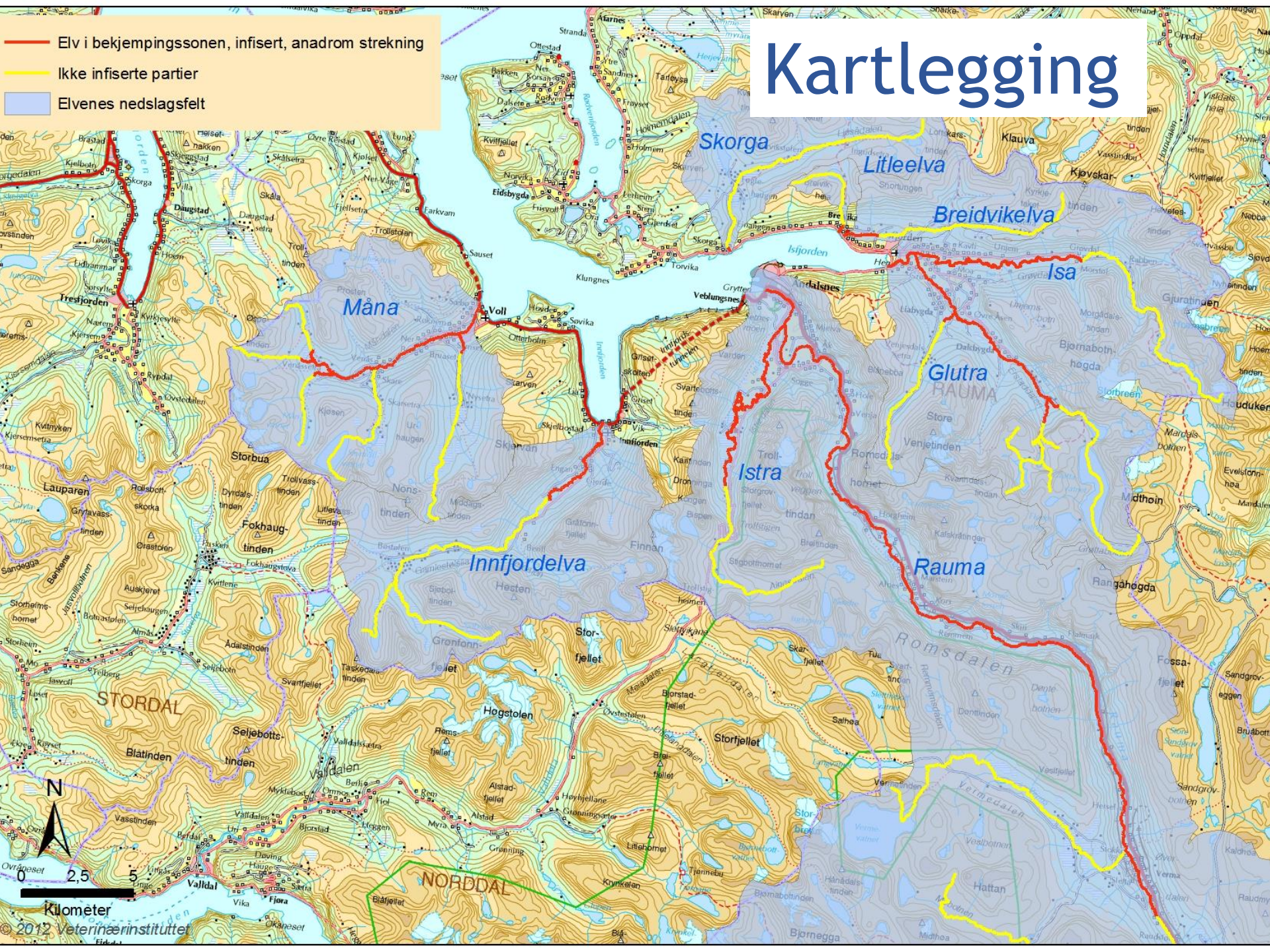

Hva er behandlet ?

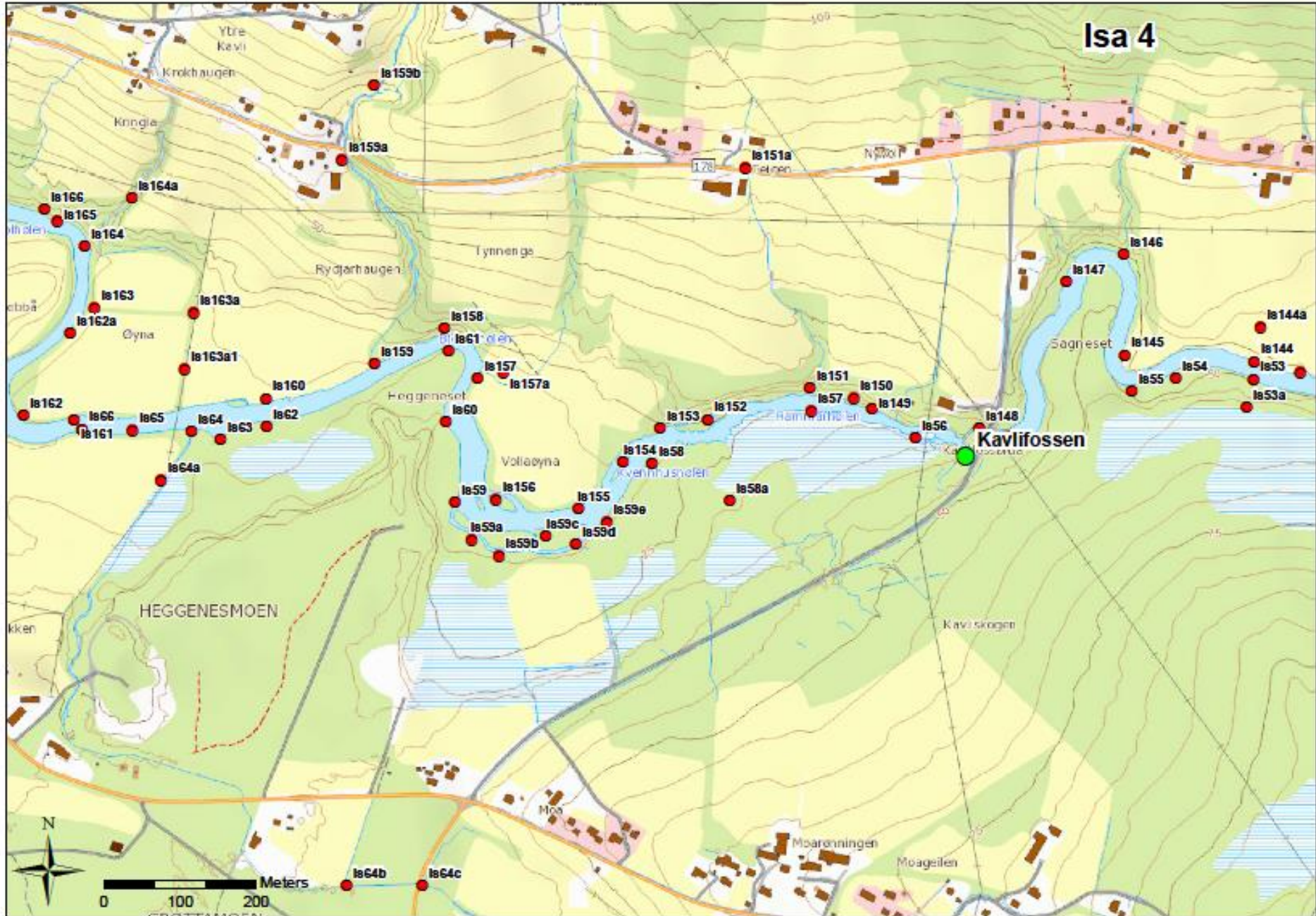

Kartlegging

- Elv i bekjempingssonen, infisert, anadrom strekning
- Ikke infiserte partier
- Elvenes nedslagsfelt

Isa 4

Behandlingsaksjon

- Stor operasjon – 91 ++ personer i 9 dager – logistikk!
- Utstyrslager og verksted
- Dødfisklab med kvalifisert personell
- Vannprøvelab – nybrottsarbeid - kvalitetssikring
- Velferd

Død fisk

18/08/2011 17:27

Hoveddoseringer

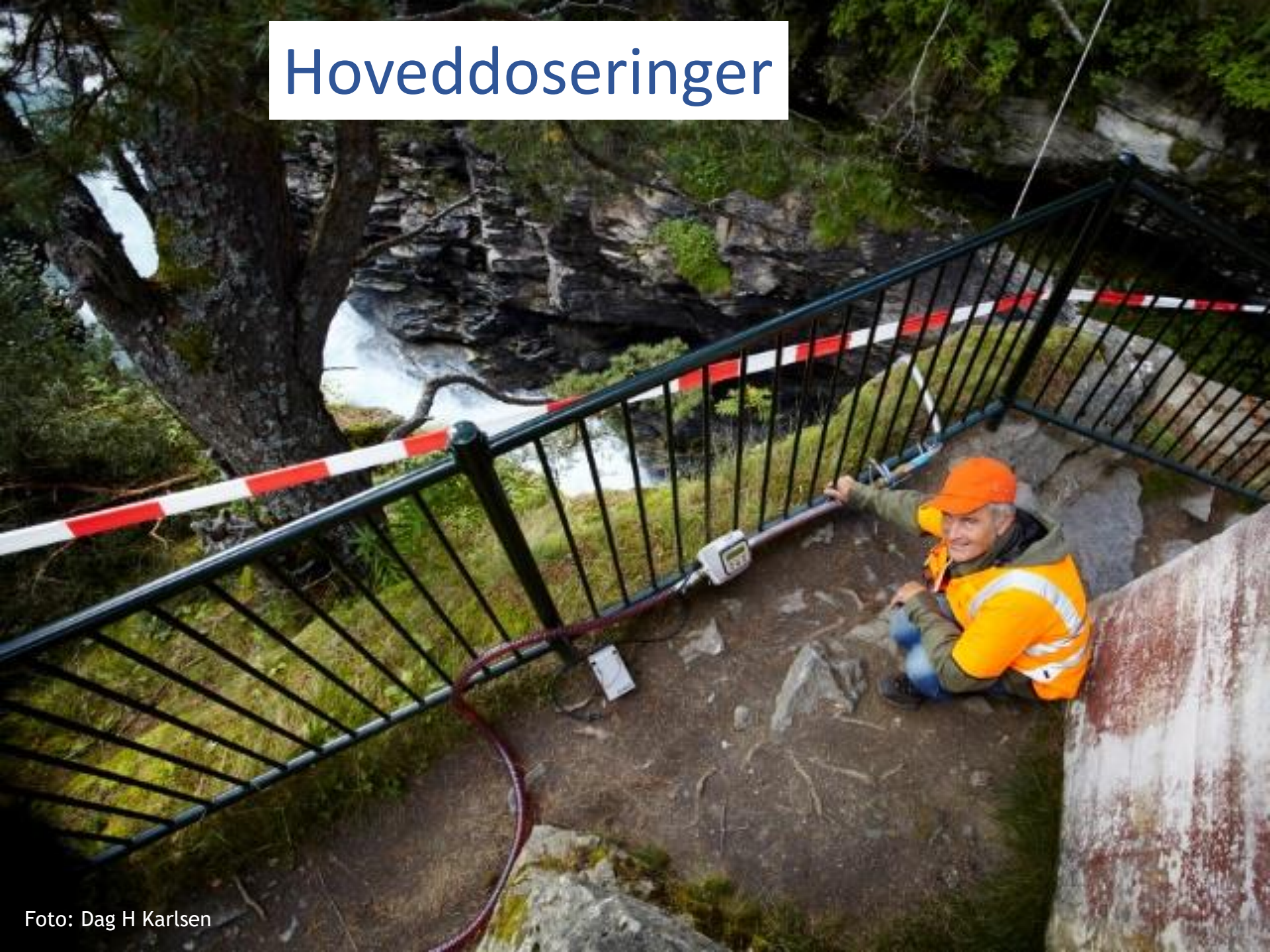

Foto: Dag H Karlsen

Foto: Dag Karlsen

Båt og pumpe

Foto: Dag H Karlsen

Foto: Dag H Karlsen

Dryppstasjoner

Hagekanner

Foto: Dag Karlsen

Foto: Dag Karlsen

Velferd

Overvåkning - friskmeldingsprogram

- FM-programmet starter etter utryddelsestiltak
- Friskmelding er basert på en tilstrekkelig undersøkelse av laksunger i tid og rom. Minimum 5 år

Elv	Antall laks					Sum
	2015	2016	2017	2018	2019	
Rauma med Istra	125	295	315	260	261	1256
Skorga	-	22	12	38	10	82
Måna	-	112	100	100	100	412
Henselva med Isa og Glutra	-	144	158	180	182	664
Innfjordelva	-	60	60	60	60	240
Breidvikelva	-	23	46	20	60	149

Verdien av liv i elva

- Veterinærinstituttet har samarbeidet med mange institusjoner, lag, foreninger og enkeltpersoner
- Lokalkunnskap nødvendig og uvurderlig.
- Stor lokaløkonomisk betydning, men enda større betydning for trivsel og glede lokalt og for alle andre brukere.
- Arbeidet har vært krevende, men særdeles givende.
- Karlegging er bra, tiltak er bedre.
- Naturverdier det er verd å kjempe for videre. Godt miljøvernarbeid!

Takk for oss!

